

РАДА

газета політична, економічна і літературна
ВИХОДИТЬ ЩО-ДНЯ, ОКРІМ ПОНЕДІЛКІВ.
Рік третій.

Адреса редакції і контори:
у Києві, Велика Підвальна вул. Д. 6,
біля Золотих воріт.
Телефон редакції 1458.
Телефон друкарні 1069.

Умови передплати на р. 1908.

на рік	на 6 м.	на 3 м.	на 1 м.	на рік	на 6 м.	на 3 м.	на 1 м.
1 р. 10 к.	0 р. 75 к.	0 р. 45 к.	0 р. 25 к.	1 р. 10 к.	0 р. 75 к.	0 р. 45 к.	0 р. 25 к.

Років передплатників можуть вплачувати передплату частками, в 2 строки: на 1 янв. 3 карб. і на 1 апр. 8 карб., в 3 строки: на 1 янв. 2 карб., на 1 февр. 2 карб. і на 1 марта 2 карб.

За границю: на рік 11 карб., на півроку 5 карб. 50 к., на 3 міс. 2 карб. 75 к., на 1 міс. 1 карб.

Передплата приймається тільки з 1-го числа кожного місяця.
За зміну адреси 30 коп.

Автори рукописів повинні подавати своє прізвище і адресу. Редакція може скорочувати і змінити статі; більші статі, до друку негодні, переходять в редакції 3 місяці і видаються авторам їх коштом, а дрібні замітки й дописи одразу знищуються.

Рукописи, на яких не зазначені умови друку, вважаються безплатними.

Умови друкування оповісток:

За рядок петіту попередю тексту або за його місце платиться: за перший раз 40 коп., за другий 20 коп.

За рядок петіту після тексту: за перший раз 20 коп., за другий—10 коп. Хто шукає заробітку, платить за оповістку в 3 рядки 10 коп. за раз

Літній театр Купецького Саду.

Товариство Українських Артистів під орудою П. К. САКСАГАНСЬКОГО.
Сьогодні, 6-го юня,

„Дай серцеві волю, заведе у неволю“

драма з співами і танцями у 5 д. Кропивницького.

Бере участь вся труппа. Початок о 9-й г. в.

м—193—32

ГРАМОФОНИ

Тонарм од 15 карб. до 100 карб. Грамофонні пластинки. Грамофон-фонографі Пате і валки до них у великому виборі.

головне депо музичних струментів і нот

Г. І. ІНДРЖИШЕКА у Києві, Хрещатик, 58.
Прес-кур'ят. безплатно.

гд-7-55

Літературно-Науковий Вістник

Український місячник літератури, науки й громадського життя.

Одинадцятий рік видання.

Виходить в двох виданнях: київським і львівським в збільшених розмірах, книжками по 12—15 аркушів друку.

Містить белетристику оригінальну й переклади — повісті, оповідання драми, поезії, статі з української історії, літератури, суспільної економії й інших областей знання; огляди літератури, науки й суспільно-політичного життя, критику й бібліографію.

ПЕРЕДПЛАТА НА ВИДАННЯ КИЇВСЬКЕ:

на рік 8 руб.; для неможлих учнів, студентів, сільських учителів, нижших служачих, робітників і селян 7 руб., але тільки коли вони передплачують журнал просто з контори.

На пів року 4 руб. 50 коп.

Передплату можна прислати також по одному рублю на перше число кожного місяця, кому трудно прислати більшою відразу. Книгарям і всяким посередникам від передплати 5%, але тільки в тім разі, коли передплата виплачується повна (8 руб.) і вся відразу.

Повні комплекти за 1907 р. і за попередні роки продають ся по 8 руб.

Видавець М. Грушевський. 0-136-21 Редактор Ф. Красицький.

Трагічний фінал одного водевіля.

Ще один мрець прибавився серед померлих за останні часи просвітишних товариств. Заходами місцевого справника та з наказу чернігівського губернатора закрито „Просвіту“ в Козельці на Чернігівщині. Непомітна була козельська „Просвіта“ й за життя свого, і смерть її не викликала певне, великого розголосу, але тим характерніша вся ця подія з нещасною козельською „Просвітою“, тим цікавіше дізнатись, що власне до її смерті спричинилося.

З офіційного паперу видно, що „Просвіту“ закрито з тієї причини, що „владами усмотріно отклонение товариства „Просвіта“ отъ просвітительныхъ цѣлей“. Чим же, отклоненіе виявилось—про це офіційний папер мовчить, але з діяльності „Просвіти“ можна з'ясувати одні тільки випадки, коли товариству довелось вступити в конфлікт з козельською поліцією. Протой конфлікт у нас колись була звістка, але він такий характерний, що я дозволю собі його нагадати. Діло почалося з водевіля Бораковського „Де два жидуються, третій губ не простагай“, що виставила козельська „Просвіта“ для збільшення своїх коштів. На сцені актор, що грав німця, дав хабара другому акторові, що грав урядника. Цього було досить: поліція побачила в цьому вчинкові бажання „подорвать авторитетъ власти“, безшасних акторів посажено, а потім висладо з Козельця, а „Просвіті“ накинуто „отклонение отъ просвітительныхъ цѣлей“ (ще б пак—урядника зачепила!) і... кінець відомий.

Соромязлива козельська поліція не змогла перевести хабара навіть на сцені... Не менш соромязлива чернігівська адміністрація поспішила закрати злочинців—акторів і „Просвіту“. Чудово, певне, живесть в Чернігівщині, а надто в Козельці: там неможливі ніякі аславіди, там не

буває таких випадків, як оце недавно в Одесі був з самозваним жандармським ротмістром... Там поліція не то в житті, навіть на сцені хабарів не терпить.

І це все, знов кажемо, чудово. Але чим винна козельська „Просвіта“, що співіч Козельці в Росії єсть іще і Київ, і Одеса та й інші міста, де поліція не така соромязлива й де не тільки хабарі, а де-що далеко гірше процвітає не на сцені, а в житті? Чим винна козельська „Просвіта“, що навіть цензура в невинному водевілі Бораковського не догляділа бажання „подорвать авторитетъ власти“, що того ж спершу не догляділо був і козельський справник, бо інакше б не путив він водевіля на сцену „во ввѣренномъ ему участкѣ“, де поліція така соромязлива? Очевидно, в цьому козельська „Просвіта“ не винувата, — в чому ж?

На нашу думку, найдужче винувата „Просвіта“ тим, що вона була в Козельці, де поліція така соромязлива, що не терпить хабарів навіть на сцені. Подія з козельською „Просвітою“ сама скликається на якийсь водевіль, на анекдот, якому просто не довіряв би чоловік. Але факт перед очима, і просто страшно робиться, як подумаєш, од чого іноді залежить у нас просвітна робота і які пригоди можуть спігкати культурних діячів там, де нікто ніякого лиха не сподівається. Трагічні фінали мають у нас водевілі...

З газет та журналів.

Д-я Могиланський в „Слові“ (№ 469) з приводу „славянських днів“ цілком до речі нагадує про пам'ятник Т. Г. Шевченкові.

„В дні, коли ще не заверили відгуки славянського братання, до речі буде згадати „объ одномъ изъ величайшихъ славянскихъ поэтовъ—украинскомъ „Кобза-

рѣ“, який все своє життя мріяв про те, щоб усі славяне стали Добрими братами...

Москва, як осередок російської народності, має достойний пам'ятник Пушкінові, Варшава—центр Польщі—має чудовий пам'ятник Міцкевичові, а в Києві—серці України—думку збудувати пам'ятник Т. Г. Шевченкові до останнього часу вважали трохи не крамольною, небезпечною для „єдинства“ держави. Про практичне здійснення її нічого було й гадати... І тільки за епохи „бури и натиска“ давня мрія українського громадянства перейшла на більш реальний ґрунт“.

Росказавши коротенько історію „діла о пам'ятникѣ“, д. Могиланський зауважує, що громадянство наше майже нічого не знає про пам'ятник Шевченкові і цілком справедливо додає, що редакції великих російських газет повинні б оповістити російське громадянство про це загальнославянське діло. Коло нього можливе культурне та ідейне єднання, яке свідчитиме, що й справді

Потекли в одно море Славянські ріки...
* * * Справу Січинського, як тепер уже відомо, розглядатиме польський суд у самому Львові. Про безпристрастність такого суду не може бути й мови. І українське „Діло“ цілком справедливо заявляє, що такий суд буде актом не справедливості, а політики. В статі „Акт справедливості чи політики?“ „Діло“ (ч. 129) нагадує, що за справою про демонстрацію українських студентів у січні 1907 р. „львівська палата радних признала національно-політичний підклад, признала неможлими для членів галицького суду, як для членів своїх національних суспільностей піднятися в цій справі вище од національно-політичних симпатій чи антипатій до повної“ судейської безсторонності, признала, нарешті, що, хоч би суд навіть міг до такої безсторонності піднятися, то обидві зацікавлені національності в краю освітлювали б його присуд з національно-політичного становища“.

Отсі аргументи мають повну силу і в справі Січинського, тільки в значно більшій мірі, настільки більшій, наскільки справа Січинського є важнішою від справи університетської демонстрації українських студентів.

І тому той самий вищий суд, що перед роком задовольнив прохання львівської палати радних, коли б руководився—так як тоді—об'єктивними інтересами строгої і безсторонньої справедливості, не міг би в справі Січинського зробити такої постанови. Коли ж він прохання про делегацію позарядного суду для цієї справи відкинуто, то руководили ним в цій справі виключно мотиви політичного характеру. Польська преса від самого початку заявляла, що польська політична справа вимагає, щоб Січинського суджено у Львові, та що „польське коло“ повинно вжити всіх заходів, щоб „кгаї“ мав ту честь бути місцем шибениці для Січинського. І ті заходи польського кола—як отче бачимо—увінчалися успіхами. Міністр судництва Кляйн, котрий через свої поступки як на австрійського міністра погляди ніколи не тішилися симпатіями „польського кола“, хотів видно не зражувати собі на своїм вже через чешсько-німецький спір доволі захитаній становищі до решти „польського кола“. Генеральна прокураторія пішла слідами міністра. А найвищий суд не душно як кишить від польських суддів, не душно він останніми часами знижується аж до таких чисто-галицьких штучок, що в справі, переведеній через усі краєві інстанції українські, видає польську постанову.

Таким чином, дякуючи польським суддям в найвищій суді з одного боку і з другого боку, дякуючи тим політичним впливам, які мають поляки через свою парламентарну репрезентацію і через свої магнатські роди в правительстві і вище, інтерес безсторонньої справедливості мусів уступити місце польській політичній справі—і Січинського будуть судити у Львові.

Що думає все українське громадянство про безсторонність і справедливість галицького і зокрема львівського суду, це найліпше знають самі судові власті, котрі ствердили це в згаданій просьбі львівської палати радних. Від себе ж додамо, що суд, котрого найвищий шеф підчас земельних страйків і підчас руху за виборчою реформою на бажання галицького намістника видавав спеціальні накази строго слідути і карати українських селян; що суд, котрий в своїм складі має ледве 20 процентів греко-католиків, а з того ліба може поволоні днішних русинів; що суд, в котрім польський шовінізм що-раз більше бере верх

над безсторонністю і справедливістю,—що такий суд не може бути в очах української суспільності нічим іншим, як тільки польським політичним трибуналом.

Це—взагалі, а що до справи Січинського, то тут мають силу ще й інші обставини. Поминувши той ворожий настрой, який тепер виявляє вся польська суспільність супроти цілого українського громадянства, та який не міг не передатися і польським суддям,—важним моментом в цій справі виявляється ще й спеціальний склад присяжних. Для кожного, хто знає галицькі відносини, не підлягає ніякому сумніву, що це буде не суд, тільки політична розправа.

Державна Дума.

(Засідання вісімдесят третє 4 юня).

Засідання починається в 8 год. 35 хв. Головою—Хомиков.

Читається реєстр біжучих справ.

Комісії згоди.

З приводу виборів в комісію згоди Олександрів (окт.) зазначає, що Дума буде цілком самостійною, коли визнає з свого боку, що число членів в комісії згоди повинно бути шість, і погодиться з тим, що для роз'язання непорозуміння з приводу всіх одинадцяти пунктів, буде дати і одної комісії згоди.

Відповідою до цієї пропозиції Олександрів Дума робить постанову: обрати шість членів в комісію згоди, комісію призначити тільки одну для роз'язання всіх непорозуміння, що виникли з приводу п'яти росписів.

Вибори членів в комісію призначено на дальші збори.

В ложу міністрів входять; міністр фінансів і міністр торгу та промисловости.

По докладах редакційної комісії приймаються й передаються до Державної Ради вісім дрібних законопроектів. В тому числі і законопроект про дочасне умовне увільнення в'язнів.

Запитання міністрові фінансів.

На черзі—пояснення міністра фінансів з приводу запитання про те, що було зламано ст. 118 основних законів.

Промова міністра.

Міністр Коковцев зазначає, що це запитання одріжняется од усіх попередніх з двох причин. Раз те, що запитання безпосередне направлено до начальника одного з розпорядчих відомств і незаконність зазначено не у вчинках кого небудь з чинів відомства, а у вчинкові самого начальника—міністра фінансів. З другого боку зламання законів додано не в окремих чи правових нормах, а прерогативах законодавчої влади. Далі міністр заявляє, що законність вчинків величезного адміністративного апарата, як наприклад, фінансів може ґрунтуватися тільки на законності головн відомства.

Переходючи до суті запитання Коковцев вважає, що статтю 118 основних законів порушено не було. Цю статтю можна прикладати тільки до нових позичок. В даному ж разі є тільки продовження старої операції. Мало того: старий статут навіть дозволяв урядові міняти старі серії на нові. Правда, в статуті 1903 року цього права не зазначено, але ним користувався попередній міністр, бо право це „само собою розуміється“.

Що ж до того, щоб було встановлено побільшені проценти, то міністр не вважає й цього порушенням основних законів, бо питання про проценти належить до умов позички, а це торкається навіть верхнього управління. Міністр визнає, що випускати серії небажано. Зроблено це було через необхідність і операцію цю слід скасувати при першій спроможі.

Кінчає свою промову міністр так: „На міністерстві фінансів лежить тяжке завдання повернути наші фінанси до попереднього стану. Завдання це можна здійснити, коли діяльність органів управління і законодавня власть будуть гармонійні і паралельні. (Оплески).“

Промова Олександрів.

Олександрів (окт.), маючи за підставу указ, в якому сказано, що серії знищуються, доводить, що це є нова операція рівняючи до погашення старих квитків новими. Кредитовий статут визнає, що випускати білети казначейства слід в законодавньому порядку. Коли стоять на ґрунті закону, не посилається на винуватих і не звертати уваги на ті дрібниці, що

наводить міністр, то доведеться визнати, що ст. 118 було зламано. Для нас важно, щоб не вживалося заходів, які зменшують права Думи, і наше голосування виявить, як цинімо ми ці наші права. (Гучні оплески).

Шінгарьов (к.-д.) промовляє майже те ж, що сказав Олександрів.

Об'явлено перерву.
Після перерви г-р. Дорер від імені правих заявляє, що вони задоволені з поясненням міністра фінансів Коковцева.

Формула переходу.

Лерхе (окт.) заявляє, що він не сподівається, щоб міністр навмисне зламав закон. Від імені октябристів він пропонує таку формулу переходу:

„Вислухавши пояснення міністра фінансів і висловлючи надію, що в будучинні міністерство буде керуватись точним виконанням основних законів і що дальші випуски державних серій провадитимуться з дозволу законодавчих інституцій,—Дума переходить до чергових справ“.

Пурішкевич від імені правих, що задоволені з поясненням міністра фінансів, висловлюється проти всякої формули переходу.

Запропоновану Лерхе формулу переходу дають тридцять і приймають більшістю 165 проти 84 правих та поміркованих.

Державний кредит.

Далі Дума переходить до розгляду роспису в справі системи державного кредиту. Докладчик Лерхе від імені бюджетної комісії наводить відомості про державні борги Росії.

Міністр фінансів висловлюється проти того, щоб в роспису було зазначено кредит в 163.000.000 карб. на виплату капітала по серіях казначейства.

Лерхе, на підставі доклада, обороняє кредит.

Висновки комісії про 163 мільйони ухвалено більшістю 130 проти 99 правих та поміркованих.

ПО РОСІЇ.

— В духовних сферах. Недавно вибраним радою професорів петербурзької академії на посаду ректора протодієєви Налимов подав заяву, що він зрікається посади. „Вирж. Вд.“ пишуть, що цього й треба було сподіватися. Обрання за ректора протодієєва не до вподоби було синодським „союзникам“.

— Крадіжка бриліантів. Вночі під 1 юня в ювелірній крамниці Гордона в Гостинному Дворі в Петербурзі невідомі злодії покрали силу всяких дорогих річей. Вкрадено одних бриліантів на 200.000 карб., золотих та інших дорогих річей більше як на 100.000 карб., а всього взагалі пограбовано на суму більше як 300.000 карб. Крамниця купця Гордона стоїть на Зеркальній вулиці; поруч з ним—стіна з стіною—крамниця купця Воронова. Як виявилось, злодій підібраними ключами одперла крамницю Воронова, проламали в ній стіну—спільну для обох суспільних крамниць і пройшли в крамницю Гордона. Злодій звернувши увагу тільки на бриліанти; срібних та інших дрібних річей не зачіпали, забрали також всі гроші, які були в касі. Втікли злодій через крамницю Воронова. Один з них був одягнений як заможний пан: сторож навіть полічив його за самого Воронова. Всі торгові мешкання в Гостинному Дворі вартує особлива артіль сторожів-підручєв душ. Артіль істнує під урядунанням особливого гостиннодворського комітету. 2 юня відбулось зібрання всіх торговців Гостинного Двору, на котрому обміркувалось, яких треба вжити заходів для боротьби з крадіжками. Зібрання рішило сповістити пресидателю ради міністрів Століпінна про цю крадіжку. На думку поліції в грабунку брали участь припадні злодій; це видно по тих струментах, які залишили вони. Ці злодійські струменти коштують декілька сот карбованців. Щоб розшукать злодіїв сисна поліція послала декількох агентів. (Рѣчь).

— До вбства екарха Грузії. Головна рада с. р. н. звернулася до синода з проханням, щоб вбитого екарха Грузії Нікона було поховано в Троїцькій лаврі. (Рѣчь).

— Землеустройство. Щоб швидче ліквідувать землі, котрі належать до крестьянського земельного банку, останній рішив, як пише „Слово“, в багатьох губерніях поширити технічний склад землеустроительних комісій за свій кошт.

— Товариство бібліокозновства. Цими днями в Петербурзі засновано товариство

бібліотекознавства, котре має на меті «допомогати розвитку бібліотечної справи в Росії. В склад товариства увійшли представники майже всіх наукових, громадських і народних петербурзьких бібліотек і багато аматорів бібліотечної справи і бібліографії. За президента товариства вибрано графа І. Толстого, за секретаря — бібліотекаря імператорського вільно-економічного товариства П. Богданова. (Слово.)

— **Залізнодорожні крадіжки.** «Русь» повідомляє, що на петербурзькій станції Миколаєвської залізниці вже скінчено ревізію каси, в котрій продаються пасажирські білети. Виявилось, що касир Оділовадзе, котрого вже скинуто з посади, вживаючи всяких підлогів, перевів брав 12000 карб. казенних грошей. Він грав в карти по клубах та всяких «притонах». До початку ревізії Оділовадзе втрав 18000 карб. і поповнив розтрату, але підложні документи зосталися. (Русь.)

— **Пограбування музею в Семенівському полку.** 31 мая петербурзька поліція зробила трус в пракарні Дроздовського на Бронницькій вулиці в Петербурзі. Поліція довідалась, що там сховалися відомі її злодії: Дроздовський (брат власника пракарні) і Шуфеліс. Поліція прийшла тоді саме, коли обидва грабіжники пакували речі, покрадені в музеї Семенівського полка. Крадіжки ці в музеї були зроблені на протязі декількох днів. Грабібелі за допомогою колишнього повара офіцерського зібрання пройшли з початку зібрання, де поклали в скрині книжки з офіцерської бібліотеки; звідціль злодії пройшли в музей. Тут злодії позривали в стін малюнки з дорогими рямами, зброю, коло двох десятків револьверів, відібраних в Москві під час озброєного повстання і мундир генерала Міна, в котрому його було вбито на Петергофському вакзалі. В пракарні Дроздовського знайдено портрети великого князя Михайла Олександровича з його власною ручним пілдомом, історичні келіхи, чарки, срібло, портрети, малюнки, книги всякі документи револьвери і т. н. Частину річей, в тому числі і мундир Міна, було продано старожечкам. Майже всі речі відшукуно. Мундир Міна випаковано пізнав фельдфебель Семеновського полку, котрий був на базарі саме тоді як старожечник продавав комуся мундир. Про крадіжки в музеї та бібліотеці, звідціль крадених речі вивозились серед білого дня, полкова адміністрація довідалась пізніше всіх. Злодіїв арештовано. (Рьць.)

— **Чутки про митрополіта Антонія.** Московські «союзники», як пише «Слово», розповідують чутки, буцім то петербурзький митрополіт Антоній, котрий зараз вийхав в Гурузь, вже не повернеться назад на свою посаду, і що на його місце буде назначено митрополіта московського Володимиря. (Слово.)

— **«Нецензурний» бюст.** 1 июня в Народному домі графині Паніної в Петербурзі відкрито виставку малюнків і творів скульптури. Перед відкриттям виставки прибрано 2 бюста Г. Петрова, роботи Гінзбурга, признані «нецензурними». (Бирж. Вѣд.)

— **Адрес англійців Л. Толстому.** «Русь. Слово» подає адрес, якого склали англійські громадяне Л. Толстому: «Любий граф Толстой, Від тебе і від багатьох наших земляків, для котрих на протязі шлої низки років твої твори були джерелом високого натхнення і утіхи, ми бажам у вісімдесятий день вашого народження висловити не тільки любов до вас, але також і нашу пошану до вас, як до письменника і учителя. Одага і сердечна прихильність, з якою ви натхнули світові благородні ідеї, здобули вам любов людськості. А тепер, коли минуло піввіку з того часу,

як ви стали на шлях служби громадянству, ми бачимо, що час обіцяє зробити невмірущину красу і правду ваших праць, і це для нас велика радість. Ваші твори читаються тепер більше, ніж коли инше, і здобувають до себе симпатію і поважання людей самих різнорідних поглядів. Шлем вам найішідніші як ваші прихильники а де-які як ваші вдячні учні».

— **Ще про експропріаторів—поліціантів.** «Бирж. Вѣд.» згадує деякі вчинки околочного надзирателя Лепко і агента сикської поліції Бувевича, котрих віддано під суд. В маі минулого року вони прийшли до мішанки Сундир, котра жила на Саратовський вул. в Петербурзі і з револьверами в руках потребували, щоб Сундир дала кожному по 1000 карб., що вона і мусила зробити. Коли Сундир заявила про це поліції, в них було зроблено трус; причому знайдено було ті процентні папери, які дала їм Сундир. Цікаво, що підчас трусу у Лепка було знайдено ошадничу книжку, в котрій значилося більш 7000 карб., вкладних ріжнорідних, але не менше 1000 карб., що року. Такі вкладки міг робити околочний, котрий одбирає що року 800 карб. жалування і має 5 душ дітей. У другого грабіжника—агента сикської поліції Бувевича оказався гарний маєток в одній з південих губерній. Справа про цих незвичайних експропріаторів розглядатиметься в Петербурзькій судовій палаті.

ПО УКРАЇНІ.

— **У Києві.** П. київський губернатор гр. П. Н. Ігнатъев, 4 июня вийхав з Києва для обревівування губернії. Поїздка ця стала з метою висвітити на місцях питання про становище посівів на Київщині.

— **Адміністративне виснаження.** З постанови п. міністра внутрішніх справ за приналежність до воєнної організації с. р. партії висилаються із Києва: студент університету св. Володимира Михайло Зеленський—на 1 рік в Благовіщенськ (у Сібіру, де живе його мати), студент ун-ту ж св. Володимира Пилип Пляскін—на 3 роки в Архангельщину і мішанка Любов Колескер—на 2 роки за кордон, замість виснаження в Астраханщину.

— **Незвичайний випадок.** 30 мая в київському воєнно-окружному суді за казних убити околочного надзирателя Пелипейка підсудного І. Ярмача приговорено до кари на смерть. Але от цими днями до прокурора воєнно-окружного суду явився пом. прис. авт. М. Г. Віленський (що броронив на суді Ярмача) з бущим учнем прилуцької гімназії Панасом Терельським і заявив, що цей, мовляв, д. Терельський звернувся до його за порадою, до кого б удатися за признанням, що то він зробив замах на Пелипейка, а не асуджений за це Ярмач; Ярмач же зовсім до цієї справи непричетний. Тут же Терельський подав про це заяву на папері, яку разом з касационою скаргого Ярмача й долано до справи. Терельського не арештували, а одправидали в Прилуки до прокурора місцевого окружного суду.

— **З Київщини.** Антьорська безцеремонність. 30 мая в Звенигородці група Гліба Ростова, що була захаля туди тільки на три спектаклі, виставляла п'єсу «Преступленіє і наказаніє». На виставу зійшлося не мало глядачів. Але як же вони обурились, коли несподівано після 4 дії д. Ростов заявив, що гра перепиняється, бо на «артистів чекають візники і вони можуть запізнитись на поїзд до Уманя». (К. В.)

— **На селі.** 29 мая в маєтку Зозові, липовецького пов., що аренде шпичи-

нецька цукроварня, поліція арештувала за спаш 6 селян. Трох арештованих стражники одвели в Липовець у тюрму, а то три слять під арештом при волости. Щоб втихомирити людинь, в Зосів викликано було з Липовця стражників.

Арештовано й посажено у липовецьку тюрму 7 селян з с. Василівки, яких обвинувачують в агітації, підпали поміщицької кляти та насильстві над одним з служакших. (К. М.)

— **Трахома (волос).** В м-ку Вязівці Я. с. Ташлику, черкаського повіту, людинь майже поголово хвора на очі трахомою. Учасковий земський лікар нічого вдіяти сам не може. Тепер повітова земська управа звернулася до київської губернской управи з проханням прислати туди для боротьби з шестю летючий отряд.

— **До замаху на інспектора золотопольської гімназії.** В справі про замах в м-ку Златополі, чигиринського пов., на інспектора місцевої хлопчачої гімназії д. Живого, якого тяжко поранено ножом в правій бік, тепер затримано екстерна поповича Володимира Синицького й трьох його товаришів гімназистів; їх судитиме воєнно-окружний суд.

— **З Волині.** «С. р. н.» в Ковлі. З 22 мая, як раз з самого Вшестя, у Ковлі народився «союз рускаго народа». Організатором і гарячим проповідником ідей «союза» виступив місцевий протоерей Мусевич. Першого ж дня записалося в «союз» більше сотні людей і що-неділі й клята записуються свіжі. Здається, в Ковлі «союз» попав на підходящий ґрунт... (Од власн. кор.)

— **З Чернігівщини.** Самогубство. Кілька часу тому в с. Клишків, крелевецького пов., у селянина Котляря вкрадено було кілька пудів жита. Крадіжку цю зробив небиж Котлярів—Михайло. Боячись папсти в руки поліції, Михайло лєсь утік з дому. «Лучше самому вмерти!»—казав він 23 мая знайомим дітятам. І от він пішов на колю залізниці й побія м-ку Вороніж кинувся під поїзд, поперед скинувши з себе сорочку й затулывши очі руками. З-під машини витягнуто було, як повідомляють, «К. Вѣсти», тільки якісь шматки м'яса.

— **З Полтавщини.** В справі лубенської самооброни чим далі—все більш притягають до відповідальности нових осіб. Виявилось, що останні трус і арешти в Лубнях, про які в свій час повідомлялось у нас, були зроблені теж в звязку з цією ж справою з наказу судового слідчого в найважніших справах. В д. Дольнікова ніби-то знайдено було в якийсь старій театралді смертні присуди на судового слідчого, що саме веде цю справу, та на справника і сам Дольніков ніби-то кудись зник із Лубень, чому його й не заарештовано. В студента Пісчанського ніби-то взято кілька заборожених книжок, у гімназиста Солодкого—якусь квіткову книжку з нікому невідомими записами і т. ин. Одне слово, ніби-то знайдено підчас останніх трусів сіла нових важливих «вещественных доказательств».

Єсть також досить певні відомості, що колишнього лубенського податного інспектора д. Жемжурста так само потягнуто до судової відповідальности в цій справі самооброни і його уже заарештовано в Саратові, куди з рік тому було переведено з Лубень. Колишнього лубенського городського голову д. Взяткова теж обвинувачують в цій справі, і судовий слідчий уже запропонував йому внести за себе заставу, в противному разі його буде заарештовано.

Єсть чутка, що потягнутий до відповідальности в цій справі д. Шефтель, якого нещодавно випущено на волю під заставу, вона зараз пріє над проблемою пола, а коли одривається од своєї тяжкої праці, то для того, щоб вітати тих чи інших гостей з заходу.

Компромісів з боку українців, наприклад, для кого б то не було вже майже не чути: преса українська заявляє зараз, що українці і обійдуться без славянського а'їду, коли в нього мають уійти елементи на зразок петербурзьких гостей. Здавалось би, що при сучасному ворожому відношенню з боку новонародженої спілки де-яких польських і московських елементів справі пригноблених націй, а в данному випадкові українців, стоять дуже погано, але треба пам'ятати, що головна сила належить не зовнішнім течіям, але внутрішнім, які головним чином і складають те чи инше становище справи. Отже ці внутрішні симптоми нових течій в настроях українського громадянства подають надії на певні успіхи в боротьбі і можуть спричинитися до деякого оптимізму. Голос української преси з приводу недавніх подій, що близько торкаються українського руху, визначається таким тоном, що лішає гарне і більоре почуття; правда, в самих тих подіях багато сумного, але реаговано на них цілком певно: свідомість свого права, самоповага і віра в свої власні сили для боротьби за своє існування. Що до жидів, то серед них теж помічається покривання до свого рідного, покинутого на якийсь час задля ідеалів всеросійського життя народа, до своїх власних культурних цінностей—порівняння працювати для всіх, для загального добра серед свого народа. Досить вже нагулялись по чужих вселях та плакали на чужих похоронах—заявляє зараз певна частина жидівського громадянства. Од українського громадянства чуємо, що воно обійдеться і без допомоги «приятеля» з заходу та з півночі. У жидів справа з приятелями стоїть краще, ніж у нас, українців: вже по російських

«владах» ще кілька осіб, що ніби-то допомагали самооброні в октябрські дні грішми, а тому слідство в цій справі ще затягнеться на де-який час.

(Од власн. кор.)
— **Заходи земства коло освіти.** Хорольське повітове земство, щоб привабити в народні школи учителів з кращим освітнім цензом, постановило з початку 1909 шкільного року підняти плату вчителям з 200 карб. (яке зараз жалування) на 360 карб., додаючи сюди ще періодичні прибавки протягом 15 літ по 120 карб. за кожні п'ять літ, тоб-то щоб жалування учителям через 15 літ їх служби дійшло до 600 карб. у рік.

— **Жертва екзамінів.** 30 мая в Прилуках після екзамену по російській словесности учениця 5-го класу місцевої дівочої гімназії кинулась з вікна другого поверху. Через те, що вікно було не так-то високо, вона тільки трохи розбила собі вид, а з горла їй почала литись кров. Але їй зараз зроблено було лікарську запомогу. Причиною цієї катастрофи сталося те, що за рік вона по словесности мала 5, а тут на екзамені дістала двійку.

(Од власн. кор.)
— **З Катеринославщини.** «Союзники» притихли. В Новомосковському «союзники» останніми часами зовсім притихли. Кошти у їх витратилися і вони не мають зараз навіть «штаб-квартири», де-б збирались на свої наради. Не видно в городі їх «жохалих» з чорними саками з чорносотенними відянями як: «В'вче», «Русское Знамя», «Колоколь», «Русская Правда» то що. Ці видання публіка не купує і «союзникам» доводилось цілими кіпками одсылати їх назад в Петербург Дубровіної. В повіті, по селах, філіяльні відділи «союза» усі закрились. Селяне з шкловитою недоворою ставляться до «союзників». (Рьць.)

— **З Херсонщини.** Ідальня для безробітних. В Олєсі, в районі торговельного порту, з 8 июня одкривається перша дешева Удальня для безробітних робітників.

— **Ціава завва.** В Миколаєві оце нещодавно городському голові Н. Леонтовичу три робітники з порту подали заяву, прохаючи дозволу викопати в порту (там земля городська) скарб, бо вони, мовляв, люде вбогі і в грошах мають дуже велику потребу. Що там той скарб єсть—вони певні, бо двом з їх шілах два тижні являлись у сні якийсь дідок і казав, що в порту єсть великий скарб, і значив навіть те місце, де він закопаний. Ще поки невідомо, що то ім вліповів голова.

(Од власн. кор.)
— **Лихо через гроші.** В с. Седина, під Миколаєм, нещодавно приключилась ось яка дуже сумна подія. Селянин Матвій Сечук продав у Миколаєві воли. Коли прихував до дому, то оддав гроші жінці. Грошей було 140 карб., паперовими десятками. Жінка саме тоді купала дитину і, взявши гроші, покляла їх на стіл. Маленький синок Сечука узяв їх та геть чисто їй порвав на шматки. Коли це угледів Сечук, то схопив хлопця та й кинув об землю, так, що той і знежився. Жінка кинулась до хлопця, а дитину так і лишила в купілі. Сам Сечук, коли побачив, якого лиха накоїв, вибіг зараз з хати. Жінка підхопила хлопця й покляла на лаві, а сама кинулась до маленької дитини, щоб виийнати її з купілі. Але воно вже було мертво, бо захлинулось водою. Бідна жінка тоді побігла, щоб розшукати чоловіка, але не знайшла. Тільки другого дня його знайшли в повітці, де він висів на бантині.

(Од власн. кор.)

3 діяльности земств.
— Чернігівське губерньське земство розпочало клопотати про реорганізацію ніжинського історико-о-филіологичного інститута. Земство бажав, щоб замість цього інституту було засновано вищу сільсько-господарську школу.

— На надзвичайній сесії цього ж таки земства знову було знято питання про заснування при губерньській земській управі переселенського відділа. Ще раніш земське зібрання ухвалило було заснувати такий одділ, але чернігівський губернатор опротестував постанову земського зібрання. На підставі того, що такі відділи вже існують при де-яких земствах (Полтавському, Харківському, Катеринославському), земське зібрання знову затвердило свою попередню постанову.

— В справі народньої освіти зібрання зробило постанову асигнувати управі кредит в 10,000 карб., щоб вона складала план шкільної сітки. Постановлено прохати у міністерства народньої освіти допомоги для виплатки жалування учителям початкових шкіл по 300 карб. на школу нормального типу. Земськй ж коштів, що будуть вільними через цю асигновку, підуть на будування шкіл та інші потреби народньої освіти.

— В справі економічних заходів зібрання погодилось з управою, що справу висушування болот слід передати губерньському аемству і для цього використати допомогу в 375.000 карб. з меліоративного фонду.

— Володимир-волинський повітовий комітет (на Волині) висловив побажання заснувати свої власні школи замість церковно-парафіяльних, що пробувають в недоброму стані.

— Заславський комітет (там же) згоджується давати субсидію церковним школам тільки при тій умові, коли не буде заловлено його прохання про допомогу на будування власних шкіл.

— Ковельський комітет зовсім відмовився давати допомогу церковним школам і рішив передати ці гроші школам мінерським.

— Луцький комітет вносить в обрахунок асигнування на церковні школи тільки часова.

— Харківська повітова земська управа майже зовсім не має грошей, бо ніяких земських податків до каси не надходить. Служащим майже жалування було виплачено тільки тоді, коли земство позичило грошей в державному банку.

Економічне життя України.

— **Троїчний ярмарок у Харкові** для рогагої худоби розпочався ще за три дні до свят (29 мая) і найважчий був першого дня. Ветеринарно-санітарний дозор зареєстрував на цьому ярмарку ось скільки худоби: 785 биків, 628 корів; 270 бугайків, 263 телат. Сирових продуктів привезено було небагато: 17 шкур і на 16 підховах шерсті (од 1 до 3 худ.). Ціна стояла висока: селянські корови продавались по 65—75 карб., пара биків—200—270 карб., швірчні телатя—од 8—10 до 25 карб. Худоба ядебільшого була сухаряра. Купували гуртовцями.

— **Друкарі-робітники у Києві.** Серед друкарських робітників у Києві нема професійної організації, недостатя якої дуже і дуже відчується, коли безробітні саме тепер досило незуважних розмірів. Колось була у Києві професійна спілка місцевих друкарів—робітників, але 18 июня торік її закрито. Після того ж чотири рази подавався на затвердження статут професійного товариства—ківський

дівський щомісячника «Literarische monatschriften», який виходить у Вільні, Жидівський щомісячник має дуже мало передплатників, але д-й Пильський справедливо зауважує, що місячник повинен мати їх більше і обовязково буде мати успіх серед жидівської інтелігенції. Це вже для нас новина, бо невеликою кількістю передплатників закидали українській пресі не раз і не двчі. Залишимо шлюком той бік статі, де Пильський говорить, що жидівський щомісячник наближається до російської модерністської часопіси «Вѣсь» (переважно з зовнішнього боку. В.) і що це його дух зadowolенье. «Literarische monatschriften» єсть, на думку Пильського, першою ластівкою того, що жидівська інтелігенція перебула вже період національної самонагації і вертається до власних культурних цінностей. Що їх небагато—згадає показує жидівське життя, але треба те, що заверло, відродити наново, розвинути і збудувати власну національну культуру—ось що чується по-за виразами: «заглягало тоска по собственой культурі», «возрождающееся собственное искусство» і т. д. Бажано було б, щоб ця «тоска по собственой культурі» не являлась власне «скорбью о наших старых могиллах», як це чуємо иноді од герів Ш. Аша. На превеликий жаль ми, україніці, вже знаємо, що ота «скорбь о наших старых могиллах» може прибраті форму негарних закидів; треба було б пам'ятати жидівській інтелігенції, серед якої вже чути голоси і доктори в бік українців, пам'ятати, що уманська ріанка коштувала українському народові більше, ніж жидівському: до тої ріанки він дійшов довгим, густим рядом могол, а після неї зазнав нових не мало. Одначе д-й Галант, при допомозі проф. Лучинського, гадає, що уманська ріанка—криваві сльози одного народа жидівського.

Можна привітати потяги жидівської інтелігенції до власної національної культу-

ри, але треба пам'ятати, що жидівська інтелігенція, як і українська, не може жити в ізоляції. Вона повинна бути пов'язана з культурою свого часу і свого народу. Вона повинна бути готова до боротьби за своє існування і за свободу свого народу. Вона повинна бути готова до самопожертви заради своїх ідеалів. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своєї свободи, коли вона буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист свого народу, коли він буде загроженому. Вона повинна бути готова до того, щоб стати на захист своїх ідеалів, коли вони будуть загроженому. Вона повинна бути готова до

союз робітнич. печатного діла, але всі ра-

— Кооперативний рух. З 18 мая розпо-

чало функціонувати Петровське кред-

итивне товариство на Подлявщині. З тих

25 організаторів, що підписали прохання

про дозвіл цього т-ва, на перші збори явилось

тільки 15; зато багачко прийшло інших ох-

очивити членами т-ва. Першого ж дня

всього членів уже налічувалося 58 чолов.

З постанови зборів рішено за позички брати

10 проц. на користь т-ву, а по вкладках

платити безсрочних (на перше домагання й

з застереженням) 4 проц., на пізніше—5 проц.,

на один рік—6 проц., од 1—3 літ—7 проц.,

і більше 3 літ—8 проц. На початок своєї

діяльності т-во має одержати од банку

2.000 карб. в основний капітал на 13 літ,

при чому сплачуватись ця сума почнеться

аж з 9-го року щорічними певними внесками.

Окрім того т-во має право на короткостро-

вий кредит до 3-х тисяч карб.

— Сувовському кредитовому то-

вариству, моголівського пов. (на Поділлі),

дозволено поширити свою діяльність і на

м—ко Снітково та с. Барок, моголівського ж

повіту.

По вищих школах.

На петербурзьких вищих жіночих курсах.

Од канцелярії петербурзьких вищих

жіночих курсів до Раді надіслано докладні

ші умови вступу слухачок на ці курси

свого року.

Особою, що хотять поступити на петербур-

зькі вищі жіночі курси, повинні подати про це

заяву на імя директора курсів, починаючи з

мая й не пізніше 1 августа.

Разом з заявою треба надіслати ось які

оригінальні документи: а) метричне сві-

дцтво, б) атестат за 7 класів і свідоцтво за

8-ий клас як свідчення про складений до-

датковий іспит, в) незаповнені копії з двох

документів і г) свідоцтво про політичну бла-

гонаденість, коли прохачка поступає на курси

не того року, коли скінчила середню школу.

Без одних документів заява не

розглядаться; в заяві треба зазначити:

факультет, на який хочеться поступити (ото-

речно-філологічний, фізико-математичний і

юридичний), точну адресу прохачки і додатки

дві марки по 7 копійок на відмовді.

Як що охочіх поступити на курси буде

і ті, що склали додатковий іспит при хлоп-

чій гімназії з наук, зазначених в вид. 2, п. а.

б) Ті, що скінчили повний курс по 8-кла-

сових дівочих гімназіях м. п. пр. чи в інсти-

тутах з 2-річним педагогічним класом, що не

мають в атестаті за 7 класів з головних наук

(російська мова, математика, фізика й історія)

ні одної тройки чи девятки.

4) Ті, що скінчили 7 класів дівочих гім-

назій і інститутів м. п. пр. та відомства Імпе-

ратриці Марії, комерційних шкіл (що дають

права 7-класових гімназій відомства Імпе-

ратриці Марії) з потатками середнім виводом

4 1/2 і 11 1/2.

5) Всі інші особи, що мають атестати з

середніх шкіл.

Увага. 1) Свідоцтво на домашню учи-

тельку, що набуто через спеціальний іспит,

не дає права поступити на курси.

2) Через те ж, що рада встановила

певний комплект (на фізико-математичній

факультеті 500 чолов., на історично-філоло-

гічний—600—750 чолов. і юридичній—

600 чолов.), приймаються слухачки по

конкурсу на кожній факультеті з'обидна.

Особою, що дістали повідомлення про те,

що їх прийняли на курси, повинні негайно за-

платити гроші за слухання лекцій в 1-му пі-

рвіччі (50 карб.); поки ж не буде од їх гро-

шей, їх не буде занесено в списки слухачок.

Плати за слухання лекцій 100 карб. у

рік.

Повідомлення про те, що не прийнято

на курси, надсилається разом з засіданими

документами, не зазначени в заяві прохачки

адресу.

За кордоном.

БОСНІЯ.

Розігнаний конгрес соціал-демократів.

На минулому тижні в Сараєві мав одбутись

з'їзд боснійських соціал-демократів з участю

чужоземних делегатів. Але адміністрація не

пустила на з'їзд одних делегатів. «Arb-Zeit»

ось як пише про цей розігнаний з'їзд: «Ще

на вокзалі чужоземних делегатів, що прибули

на з'їзд у Сараєво, зустріла поліція і одро-

вадила їх до поліцейського управління. Там

їм сказано було, що на з'їзд їх не буде до-

пущено і щоб вони негайно поїхали з

Боснії. З протестів нічого не вийшло: деле-

гатів оточено поліцейськими і одведено на по-

їзд. Поліція дожидала на вокзалі, аж поки

не рушив поїзд з делегатами. Цю подію об-

мірковано було на першому ж засіданні з'їз-

да. Одні з учасників з'їзда д. Великовичи

пропонували послати міністрів Буріакові такий

протест: «Конгрес боснійських та герцегові-

нських робітничих організацій, ображений ви-

силькою чужоземних делегатів, висловлює рі-

шучий протест проти вчинків поліції». Коли

прочитано на з'їзді про пропозицію, остає

представник уряду та й каже, що він не до-

зволить критикувати розпоряження адміністра-

ції і закриває за це конгрес. Голова засідан-

ня д. Фатнер хотів був казати проти цього,

але представник уряду крикнув, що мовляв

«зуміє примусити робітників замовкнути». Заяв

увалт і в залу засідання увійшло 20 поліцей-

ських та 10 жандармів, які марили на гото-

вій револьвери, примусили конгрес розійтись.

Хоч робітники й були дуже зтурбовані, але

ніякого заколоту не сталось».

Смертні кари.

ПЕТЕРБУРГ, 4. У Севастополі пока-

рано на смерть 6 душ, що присуджені були

до смерті за бунтівство 4 надзирателів у

тюрмі.

Судові справи.

ПЕТЕРБУРГ, 4. Фінляндський сенат по

справі Коу-Кальських бомбистів постано-

вил видади їх російській власті після од-

бутку кари.

Скарга Жеденцова на вчинки петербур-

зької поліції передана П. А. Столипіним

для розгляду членові ради міністрів За-

йончковському.

Але ж недавно виявився не тільки родин-

ний зв'язок «Руси» з «Нов. Врем.», але й

духовний і ми можемо говорити про пиль-

ну увагу самих чорносотенців. Російська

поступова преса зараз ча-

сто й густо повторює постулати і термі-

нологію української преси що до національ-

ного питання і знов таки якось старанно

мигне згадки про українців та їхні домагання

(одні лише В. Жаботинський рахується і

зважає на український рух). Ще згодом

недавно публіцист А. Горніфельд з'явився

за «малорусською народністю», коли Либ-

рович, розповідаючи про «нерусську кров'

въ руских писателяхъ», послався і на

українське походження деяких: «Составитель

(тоб-то, д-ій Либрович) включив вь свои

списки также и техъ, кто отчасти или всецело

принадлежит малорусской народности; это, ужь,

конечно, напрасно, ибо малороссы—русская на-

родность, въ сущности столь-же мало чиста,

как и великорусская». (Курсив свій мій В.)

Що ж тепер д-ій Горніфельд може або

схоже знати про українство, коли він ви-

гадав вище наведеної істини, знамениту зо

всіх бовів, з не менш знаменитою «оговоркою». Чи дає

яке небудь право д-ію Горніфельду те, що

«малороссы—не чистая», чи «мало чистая

русская народность», нехтувати українською

мовою, яка може «столь-же мало чиста», як і

великорусська мова. Вищенаведеним «пер-

лом» цей критик надовго себе забезпечує од

обов'язку цікавитись і реагувати «еще и» на

українські теми. Правда, великорусській на-

родности нічого не вліється од того, чи ви-

знано їй мову буде за чистою, чи ні; а от

нам трохи небезпечно, бо ми знаємо, що

«чистота» народности і мови української в

руках ворогів українства шляхом кумед-

них логічних висновків набуває значіння

певного аргументу для своїх україно-

фобських «теорій». З легким серцем

«Прогрива» перекусується на «Прогрива»,

або «Польское об-во Прогрива» (це дуже

часте трапляється). Де-кто і українську

діалектологию вивчає і викладає, а фонети-

кою заголовку часопису не втне (теж бу-

ває за професорами, і не з Соболевським

навіть, а так, од широго незнання, од не-

уважності, класична ма- буть. Добре вона

далася українцям визна- ки, та поря вже

привикати до цього і більше й більш по-

кладатися на свої власні сили. От-же під-

час жвавої гри д-їв Пильських, Чуков-

ських і т. д. виразами: «національне само-

почитанье, возрождение родного творчества»,

«культурно-національ- нья цінности» і т. ин. і т. ин. під-

Література, наука, умілість і техніка.

Нова книжка. У Києві вийшла з друку

нова книжка: Андрій Конощенко. До історії

земської школи на Херсонщині (згадки,

нариси, матеріали), ціна 15 коп.; ця пра-

ця раніш друкувалася у фельетонах. «Ра-

ди».

— Народницький збірник пам'яті Карла

Маркса. Російські народники саме тепер го-

товлять до друку збірник, присвячений

пам'яті Карла Маркса, під заголовком: «Кар-

ль Маркс, как человек и мыслитель». В

збірнику бере участь Г. Лопатин, особистий

друг Маркса. На збірник оповіщено пере-

додати (2 карб), яку приймає книгарня

«Трудь и Борьба» (СПБ., Литейный пр.,

д. 58, кв. 9). Зміст цього збірника: М. А.

Брагинский, «Черты изъ жизни Маркса»;

И. К. Брусиловъ, «Маркс, как психоло-

гический типъ»; К. Тарасовъ, «Карль Маркс

и русская эмиграция»; Я. Л. Саккеръ, «Маркс

и волюнтаризмъ»; Ю. Гарденинъ, «Маркс,

как социологъ»; Е. Е. Коло- совъ, «Маркс

и Михайловский (социологическая паралель)»;

М. Антоновъ, «Маркс и Чернышевский»;

Н. Е. Кудринъ, «Въ чемъ заключается оригина-

льность Маркса»; Д. Фирсовъ, «Социаль-

ные и экономические элементы въ марксиз-

мъ»; М. Якобій, «Социальная динамика марксизма»;

Н. Семеновъ, «Классовая борьба въ учении

Маркса»; В. Вардимовъ, «Карль Маркс и

социалистическая программа—минимумъ»;

С. Л. Масловъ, «Маркс и крестьянство»;

Н. Я. Быховский, «Маркс о судьбахъ сель-

ского хозяйства»; М. Б. Ратнеръ, «Маркс

и национальный вопросъ»; И. Дильпровскій,

«Маркс, как политикъ»; С. С. Закъ, «Капитали-

стическая эволюция и прогнозъ Маркса».

Библіографія.

Юр. Сірий. Про світ божій.

Цією книжкою почало видавництво

Череповського своєю популярно-науковою

бібліотекою. Хотілось би від широкого

серця вітати цей почин, особливо тому, що

укр. популярно-наукової літератури майже

нема. В передмові автор пише, що він мав

«на меті поділитись з читачами... знання-

ми... по природознавству» а що до мови,

то він «по змозі держався простої народ-

ри, порівняння зйти в глибину народного

життя, бо віриться, що такі з'являюся, як

брошура д-їя Галанта,—тільки непорозумі-

ння. Діти сонця», політавши десь ви-

соко, «въ космополитическомъ поднебесьи»,

серед ідеалів російського життя, знайшли

там, очевидно, мало простору і пожиточ-

ного повітря для своєї істоти і вертають-

ся до свого народу з підупалою енергією,

з тяжкими спогадами, але з вірою, що

тепер буде по іншому, що тепер в на-

ріді свого і з

стор. 77 „воздухоплав“ і т. д.
 Ше гірш стоїть справа з популяризацією науки. Наприклад, автор не розуміє різниці між магнітом і магнітною силою (стр. 7), і зовсім не зупиняється на взаємодії, тому особливо й не розуміли становитися, коли він каже далі, (стр. 75) що „повітря має вагу“. Одліли „сонце“ і „місяць“ так невдало скомпозовано, що треба дуже напружуватися, щоб зрозуміти чого хотів автор. Де які твердження прямо не відповідають науковим досліддам. Учені люди... знають його (місяця) поверхню майже краще, ніж поверхню своєї землі“.

Де це ті щасливці що мають такі докладні відомості про місяць? „Ми, каже автор, певні тому, що там (на місяці) немає ніякого життя. Немає там головної мозкової кори—немає повітря“. Науковий дослід про це говорить трохи інше,—проміж вулканами місяця часто видно туманні плями, які учені вважають за хмари а коли це так, то чому не бути там і повітря? Я відсилаю д. автора до спеціальних праць цієї галузі науки, або коли вже користуватися популярно-науковою літературою—то кращою, наприклад, з тієї ж самої серії, що й Neumeier, —Meuer—„Welygebände“. В цій книжці, може трохи великий, автор міг би найти набагато докладніші речі.

Далі автор пише: „Дізнались люде, що автори на місяцеві дуже високі і до того в середині порожні від чого там страшні провали“. Замість цього автору треба було б хоч одним словом згадати про вулканічну будівлю поверхні місяця, це б було краще і простіше пояснило справу, яку він так марно силкується висвітлити.
 Мова д. Сірого тверда й кострубата, й з музикальною народною мовою має небагато спільного.

Термінологія не підлягає ніякій критиці, а де які вирази просто фрівольні. Наприклад „так... забитий в самісінькій її (землі) пуп“. Популярно-наукова книжка могла б обійтися і без таких перлів, „Голубе небо“ замість блакитне небо, „мент“ замість секунда, пароллаз, замість корабель... Один раз пише він „ось“, другий раз „всь“ (см. II).

Раз „становище“ а раз „положення“. „Назвисько“ замість назва. Північний і південний холодні пояси, він називає чомусь льодовими, і доводить, що вони лісно льодові, і зима там ніколи не перестає. Тоді, як відомо, що в Архангельській губернії влітку ячмін, що полярні експедиції користуються як раз літнім теплом щоб просушити нутря як мога ближче до полюса. Я вже згадував такі речі, як чому сонце не гасне, як та багато інших.

Наша науково-популярна література намагається в таких обставинах, що невеличка хіба викликає змісну радість „землячків“ з табору Піхю і К^о. Тому книжки на наш українському ринку мусять підлягати найгострійшій критиці.

Видавництво Є. Череповського, котре видає останні часи виявляє таку хвальну діяльність, повинно було б знати, що не все можна друкувати, що пишуть. Видавництво Павленкова тому й стоїло так високо й міцно, що до всякої галузі науки мало відповідного редактора.

Д-р А. Качаловський.

Театр і музика.

У суботу, 7 юнія, в саду купецького зібрання в бенедіс діржора оркестра В. Терентьева буде симфонічний концерт при участі солістів оркестра дд. Бергера, Кордса, Цибина та Амосова. У програмі стоїть: Чайковський, 6-а патетична симфонія; Римський-Корсаков, симфон. сюїта Шехерезада та інші.

Нова опера. Оперний комітет Мандріського Імператорського театру розглянув оперу нового композитора Н. Казанлі „Міранда“ і односторонньо ухвалив її до вистави. Комісія зазначила талановитість і надзвичайну техніку цього композитора. Казанлі вчився в пetersburgській консерваторії у Н. А. Римського-Корсакова, цікава п'єса. Жінка одного з членів Державної Думи написала драму, в якій змальовано життя російського парламентаря „П. Г.“ пише, що в деяких діях драми людяні п'єси не трудно впізнати видатних депутатів третьої Думи.

Український спектакль в Дарниці. В неділю, 1 юнія, молоді під орудою В. М. Костенка улаштувала в Дарниці в дачному театрі виставу української п'єси „Сто тисяч“. Чудовий вечір притяг на виставу чимало публіки; спектакль пройшов з великим успіхом і публіка була особливою дуже задоволена. Після спектаклю всі були танці.

Лист до редакції.

Вельмишановний п. редакторе!

Виконуючи волю загальних зборів українського клубу „Громада“ у Сибі, прошу надрукувати в вашому часописі резолюцію, ухвалену дими зборами 11-го мая с. р., яку при цьому прикладую.

Голова зборів інженер Л. Мацевич.

Резолюція, ухвалена загальними зборами українського клубу у Петербурзі „Громада“, 11 травня 1908 року.
 Вислуживши заяву 24-х членів „Громади“, лист добр. Мазепи та проф. Бодуен-де-Куртене—загальні збори клубу признали: 1) що добр. Мазепа не зробив у цій справі нічого пільгового та не користного; 2) що заява 24-х членів безвідставна; 3) що де-хто з осіб, підписаних під „заявою 24-х“, знаєди, як складалася справа нависарважки од самого професора Бодуен-де-Куртене (як то видно з листу профе-

сора). Позаяк же добродій Русов, не дожидаючи розгляду інцидента загальними зборами, надрукував у „Раді“ відомості, які кидають тінь на ім'я Мазепи,—загальні збори ухвалили покласти оцю резолюцію до часопису „Рада“, та просити її надрукувати резолюцію у найближчій часі“.

Списано з протоколу й з ним згідно.

Голова зборів інженер Л. Мацевич. Секретар зборів Л. Гринчак.

ДОПИСИ.

(Од власних кореспондентів).

ЗВЕНИГОРОДСЬКИЙ ПОВІТ (на Київщині). *Баттисти і воля віри.* Волянницька сільська громада, звенигородського повіту, по приговору накинута на місцевих баттистів (евангелістів): Кіндрата Стукала—8 карб., Гордія Жилинського—14 карб. і Тимофія Стукала—12 карбованив податків на збудовання православної церкви. Шполянський волосний старшина, Чепура, не тільки стребував ці гроші, а ще й „пам'ятного“ дав гемонській „штунді“. Умансько-звенигородський мировий з'їзд, куда поскаржились зобіджені, приговора Волянницької сільської громади однінв. З'їзд визнав, що Стукалі і Жилинського, раз вони не належать до православія, неможна примушувати платити гроші на будовання церкви. Стребувані гроші постановлено повернути їм назад.

Але хоч мировий з'їзд і постановив, громада не квапилась повертати гроші „штунді“. Щоб примусити громаду повернути гроші, Стукала й Жилинський написали прохання в київське губернське в справах селянських присутствіє. Присутствіє наново розглянуло всю справу і, замість того, щоб задовольнити домагання прохачів, по журналу цього року, № 70, скасувало постанову мирового з'їзду, визнавши, що приговор Волянницької сільської громади правильний і Стукалі з Жилинським повинні платити податки на будовання нової, їм чужої, православної церкви.

В своїй постанові присутствіє, поперед за все, зазначає, що приговор громади, скоро його складено 2/3 всіх правомочних селян, обов'язковий для всієї громади. Далі присутствіє покликається на рішення правительств. сената по 2 департаменту 18 марта 1886 року, № 1132. Дійсно, наведеним рішенням сенат пояснив, що од податкування на будову і содержание церкви, а також на жалування духовенству і церковній варті уляються лишень ті „раскольники“, які записані в особливій поліцейській метричній книжці. Але це пояснення сенат вирік за часів колишніх репресій проти сектанства; відомо, що до видання указа 17 априля р. 1905 не було спромоги вписатися в сектантські книги не тільки тим особам, що наново одкидалися од православія, а й дітям, породженим в сектантстві. Укази 17 априля 1905 і 17 октябрю 1906 років дали право кожному належати, до якої хоче віри, по своїй уподобі, і тим самим позбавили сили і значіння оте старе сенатське пояснення, за № 1132. Присутствіє чомусь не кермувалося обома указами про волю віри, навіть не згадало про них і одним словом.

ЛУБНИ (на Полтавщині). *„Конкуренція“.* В Лубнях, не вважаючи на те, що це місто невеличке, уже дідка років існує аж три друкарні, з яких найбільша належить д. Ільковичові, а найкраща з технічного боку д. еві Дубинському, та останній хоче збільшити свою, бо у його ніби-то має незабаром надрукувати нова місцева газета „Лубенські Отклики“ (дозвіл уже одержано); а третя друкарня належала д. Кричевському. Останній зовсім невеличка й стара. Щоб придбати собі як найбільше роботи, усі власники оцих друкарень подбали не про поліпшення виконавої роботи своєї, а про зменшення платні за роботу, себ-то почали конкурувати один з другим. Звичайно, що ця завзята конкуренція хозагнів найбільше відчувають на собі місцеві робітники, яким платять за працю жалування, аби хватило на хліб та на воду, бо хозагні, мовляв, того не заробляють. Та воно й справді їм доводиться не зовсім солодко, бо в останні часи усях їх уже було описувано за різні борги. Головна мета кожного з них—заставити свого конкурента скоріш „допнуть“, а тоді вже своє взяти, а справді виходить, що вони усі разом надіють, і робочих гаяють. Коля один з їх з місяця тому „допнув“, себ-то коли сповнилося бажання двох власників, то на його місце явилось два і зараз уже в Лубнях існує не три, а чотири друкарні. Тепер варто поглянути на нових двох конкурентів. Д. Кричевський за кілька років володів друкарнею довів конкуренцією та недоліким виконанням работ справу до того, що йому довелося тікати з Лубен в друге місце, бо тут заробітку він зовсім немав, а навляки, були тільки збитки. Прочувши про це д. Фішелев, власник місцевої книгарні, запропонував Кричевському продати йому частину своєї друкарні, на що той і згодився. Таким робом д. Фішелев, купивши собі подовину невеличкої старенької друкарні, почав нести конкуренцію з іншими друкарнями, узявши замість робітників хлопчиків-недоучків з чужих друкарень. Четверту-ж друкарню одкрив в Лубнях друкарський робітник д. Левітанський, який сам зараз робить в катеринославській друкарській артілі. Розмір цієї друкарні ще менший, ніж попередньої; малесенька боточка для друкування невеличких візитових карток та кілька десятків невеличких літерів, але не вважаючи на все це і останній власник (!) друкарні похваляється незбаром повести конкуренцію з іншими влас-

никами друкарень, щоб вигнати їх з Лубен, а самому зостатись.

С. РУНОВЩИНА (полтав. повіту). Сум огорта душу, коли глянеш навколо: ярина, що так гарно була піднялась з весни, позагорала, озимого небагато й було, бо з осени мало сялося, а весною половину попереєвали на ярину; баштани теж пропадають, бо майже цілий май не було дощів. Садовина пропада од гусені, якої тепер стільки, що не пам'ятають, коли була така сила. Не мога од гусені ні паризька зелень, ні обкурювання. Страшно робиться, коли подумаєш, що ж далі буде.

ГЛУШКОВО, рильського повіту (на Курщині). Слобода Глушково лежить на Сеймі рильського повіту і займає своїми будинками великий обшир землі, де живе більше 10.000 людности. Земля тут дуже добра, стоїть високо в ціні—500—600 р. за десятину—але ж не багато її припадає на долю хазяїна. Надії дуже невеличкі, і прохачуватися з них неможна. Глушківці більше живуть продажою власної праці.

По цукроварнях за 20—30 верстов завше знайдеться багато глушківських парубків та дівчат зимою, а літом сотнями пороскидані вони по економіях.

В самому Глушківці економії нема, за те є велика суконна фабрика, котра років з десять тому, коли провадив діло сам д. Терещенко, стала дуже в поміч місцанам. Щоб дати можливість усім малоземельним або безземельним заробити на фабриці, була вироблена система чергування робочих сил, себ-то усі робітники розбивалися на 3 партії, одна партія робить тиждень, друга замінює її і т. д., і таким чином кожен мав собі хоч і невеликий заробіток. Зараз ця фабрика перейшла до інших рук, роботу на ній зменшено.

Сила людей зосталась без роботи, а ті, що й роблять на фабриці, дістають зараз меншу плату, як колись.

Нові хазяїни тільки про те й дбають, щоб набити собі кишені. Коло Глушково є великий гарний дубовий ліс. Ліс цей за Терещенка не нищився, а зараз якимсь робом новим хазяїнам фабрики улялося дістати дозвіл винищити зовсім ліс. За одну зиму вирубано 250 десятин лісу, років через два—три ліс зовсім не буде, а цього дуже бояться люде, бо тоді не буде навіть топлива. Але нічого не зробить: сила і право на їх бої.

Для нас Глушково дуже цікаве ще ось через віщо.

Як відомо, частина Курщини залюднена українцями. В рильському повіті по Сеймі всі балакають по українському, а вже по другий бік сейму живуть великоруси.

Правда, не чиста тут українська мова, але ж видно кожному, яка є різниця через кордон Сейму: тут чиста розмова московська, а тут все ж таки українська. Сами Глушківці не кидають української мови, а пісні наши так і лунають по слободі. Тут не бачите того бажання кинути свою мову і балакати по московському, яке можна помітити по інших місцях.

Навіть з москалями глушківці балакають по українському. Обрусеніє глушківців не пішло далеко, і вони себе називають „малороссами“, а великорусів—своїх сусідів „москалями“.

ВСЯЧИНА.

Слізний жарт.
 Єсть безверхая хатина,
 Єсть позлата свитина,
 Кіт та цуцьк—всіх семья...
 Отакій-то сиротина,
 Отакій хазяїн я!
 Тут колись в своїй хатині
 Я співав пісні дружніні,
 Забавляв своїх дітей...
 Все те щось в домотині,
 А мавткі всі в людей!

Збивсь тоді я і партелуку,
 Так і житиму до піку,
 Наче дерево старе...
 Хто ж мене, стару притику,
 Хоч на лаву прибере? Г. Ч.

Календарні відомости.

П'ятниця, 6 юнія. При. Висаріона та Іларіона, при. Сузанія, Феодя.
 Сх. сов. 3 год. 48 хв., зах. сов. 8 год. 14 хв.

Оповідки.

На виїзд шукаю на літо лекцій. Адр. в „Раді“. 6-215-7

Шукаю посади на виїзд: учительки, бовни, або до невеликого хазяїтства з дівчиною б-тя літ, за невелику плату. Знаю франц., німецьку, польську мову і музику; скінчила гімназію. Адреса: Нестерівська, 18, кв. 5. А. Я. 4—235—3

Шукаю якої роботи писарської або іншої. Дуже нуждась. Адр.: Мих. ул. 6, кв. 39. Мілевський. 3-233-4

ДРАМИ Й КОМЕДІЇ.

Переклад під редакцією Б. Грінченка.

- ІБСЕН Г. Підпорні громадинства. Ком. на 4 дії пер. М. Загірньої. Дозв. до вист. 16 мая 1907. № 5693, ц. 30 к.
- ІБСЕН Г. Ворог народові. Пер. М. Загірньої. Дозв. до вист. 11 окт. 1907. № 10606, ц. 30 к.
- ІБСЕН Г. Примари. Др. 3 д. Пер. М. Загірньої. Дозв. до вист. 13 нояб. 1907. № 16712, ц. 30 к.
- МІРБЕ О. У золотих найдавах. Ком. на 3 д. Пер. В. Грінченка. Дозв. до вист. 7 янв. 1908. № 1864, ц. 35 к.
- МЕТЕРЛІК М. Монна Ванна. Др. 3 д. Пер. М. Загірньої. Дозв. до вист. 18 дек. 1907. № 1865, ц. 30 к.
- ЗУДЕРМАН Г. У рідній сем'ї. Др. 4 д. Пер. М. Загірньої. Дозв. до вист. 20 февр. 1908. № 1987, ц. 30 к.
- ІБСЕН Г. Нора. Др. 3 д. Пер. М. Загірньої. Дозв. до вист. 3 марта 1908. № 2651, ц. 30 к.
- ІБСЕН Г. Гедда Габлер. Др. 4 д. Пер. Н. Грінченко. Дозв. до вист. 3 марта 1908. № 2659, ц. 30 к.
- ГАУПТМАН Г. Візник Гопшаль. Др. 5 д. Пер. В. Грінченко. Дозв. до вист. 20 марта 1908. № 3117, ц. 30 к.
- ШНІЦЛЕР А. Забавки. Др. 3 д., ц. 30 к.
- ГРІНЧЕНКО Б. Драма й комедія. I. Юві зорі. Др. 5 д. П. Натмаріло. Ком. 3 д. Ш. Степовий гість. Др. 5 д. IV. Серед бурі. Др. 5 д. V. Арсен Яворенко. Др. 5 д., п. 1 р. 50 к. Дозв. до вист. перші чотири 1 мая 1902, № 3654—3657, а остання по рукопису, без третьої дії, під заголовком: „На громадській роботі“ 16 февр. 1904. № 1780.
- ГРІНЧЕНКО Б. На новий шлях. Др. 5 д. Дозв. до вист. 5 юнія 1906. № 5216 („Прав. Вєст.“ 1906 № 141), п. 30 к.

!! Важче для виїзжаючих за грязицю!!

І „ТРУД“

у Львові в Галичині. АВСТРІЯ.

одинока русько-українська жіноча спілка промислова, у власнім домі, Рижок, 39. Робітня суковн жіночих, конфекцій жіночої, капелюхів продаж готових виробів з одєжі жіночої.

II „НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

у власнім домі, Рижок, 36. Одинока русько-українська торговлня товарів колоніальних, вин, коньяків, горілок і т. и.

III „НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ“

у власнім домі, річ вулиці Сикстуської і Костюшка. Одинокий у Львові русько-український готель з каварнею і реставрацією; першорядне урядження. 6—208—5

Видавництво „ЧАС“.

Вийшли з друку і продаються по всіх віражних книгарнях України такі книжки:

ПЕРША СЕРІЯ:

1. М. Левицький. Злочвничий (з портрет. автора)	ц. 3 к.
2. Г. де-Мопасан. Батько Милоз (з портрет. автора)	ц. 3 к.
3. М. Телешов. Скрута (з портрет. автора)	ц. 3 к.
4. Б. Прус. Живий телеграф	ц. 1 к.
5. К. Мікстат. Сня чя пасивок?	ц. 2 к.
6. А. Фогацар. Срібний хрестик (з малюнком)	ц. 2 к.
7. Р. Ніплінг. Бунтарь Моті-Гюй (з малюнком)	ц. 3 к.
8. Г. Бетге. Маріяка	ц. 1 к.
9. А. Гарбогг. Помста	ц. 3 к.
10. Рідні струни. (Збірочка віршів) (з портретом Т. Шевченка)	ц. 4 к.

ДРУГА СЕРІЯ:

11. Петро Ротарь. Не в руку (з портр. автора)	ц. 3 к.
12. Онтан Мірбо. Вродига (з малюнком)	ц. 2 к.
13. Антін Чехов. Лихо (з малюнком)	ц. 2 1/2 к.
14. Марія Родзевичова. Молтох (з малюнк.)	ц. 5 к.
15. Йонас Лі. Дві матері.	ц. 1 к.
16. Джовані Чамполі. Сільська вчителька (з малюнк.)	ц. 4 к.
17. Абрам Рейзін. У найми.	ц. 2 1/2 к.
18. Вибірний Макогоненко. В суді.	ц. 3 к.
19. Іван Вазов. Павло.	ц. 1 к.
20. „На однопінок“ (збірочка веселих поезій)	ц. 4 к.

Вся 2 серія коштує 28 коп.; хто купує одночасно 1 й 2 (всі 20 назв), платить 50 коп. Хто замовляє на 1 нарб. на складі (Київ, Прорізна, 20. Укр. книгарня „Літературно-Наукового Вістника“), той за переплату не платити, а хто замовляє на 3 нарб., той одбірає друко комплект чи першої, чи другої серії по бажанню.

П'ять відсотків з прибутку од продажу виданнів „Часу“ буде призначено на пам'ятник Т. Г. Шевченкові у Києві. 10—223—7

Издательство П. Ф. Порошина, С.-Петербург, Коломенская ул., д. № 23.

ОТКРЫТА ПОДПИСКА

сь 1-го юнія 1908 года по 1-ое юнія 1909 года на совершенно новый иллюстрированный небывалый в Россіи роскошный, иллюстрированный ЕЖЕНДЕЛЬНЫЙ СЕМЕЙНЫЙ ЛИТЕРАТУРНО-ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ЮМОРИСТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛЪ

„АЛЬБОМЪ“

ВНИМАНИЕ!!

Небывало роскошныя обложки, печатание въ 12 красокъ въ Берлинѣ на лучшей мѣловой двухсторонней бумагѣ.

- АЛЬБОМЪ** первый въ Россіи, художественный, семейный, юмористический журналъ, чудный даже тѣмъ порнографіи.
- АЛЬБОМЪ** не отводитъ ни одной строчки всѣмъ назывшей политикѣ.
- АЛЬБОМЪ** насчитываетъ въ числѣ своихъ сотрудниковъ множество выдающихся новеллистовъ, юмористовъ и художниковъ.
- АЛЬБОМЪ** смѣло можетъ служить украшеніемъ любой гостининой или пріемной явца, адвоката, артиста.
- АЛЬБОМЪ** поднесеть своимъ подписчикамъ нѣсколько роскошныхъ премій-сувенировъ.
- АЛЬБОМЪ** откроетъ свои страницы подписчикамъ для цѣлаго ряда любощащихъ аякетъ.

Подписная цѣна на „Альбомъ“ (50 №№ въ годъ) съ доставкой и пересылкой:

На годъ—6 руб., на 1/2 года—3 рубля 50 коп., на 3 мѣсяца—2 руб. Цѣна отдѣльнаго номера 20 коп. Пробный номеръ высылается за 3 семикоп. марки.

Деньги и требованія адресовать:

С.-Петербург, Колменская 23, Контора и редакция журн. „Альбомъ“. 3-211-3